

Redegjørelse etter åpenhetsloven

Introduksjon

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenesteyting. Loven trådte i kraft 1. juli 2022.

I henhold til loven og i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, er selskaper pålagt å identifisere risiko for negativ påvirkning ved å gjennomføre aktsomhetsvurderinger, iverksette tiltak, overvåke og kommunisere med interessenter for å sikre respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Loven skal sikre allmennheten tilgang på informasjon om hvordan virksomhetene forholder seg til eventuelle uheldige virkninger på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Aktsomhetsvurderingene og hvordan vi jobber med åpenhetsloven vil bli forklart i denne rapporten.

Som et utstillingsvindu mot verden, som betjener ulike kunder og kulturer, er Travel Retail Norway forpliktet til å overholde aksepterte internasjonale miljømessige, juridiske og sosiale standarder, og vi forventer det samme fra vår leverandørkjede og våre forretningspartnere.

Generell informasjon om virksomheten, retningslinjer og rutiner

Travel Retail Norway er et norsk selskap med norsk og tysk eierskap. Travel Retail Norway ble etablert i 2004 og har i dag 957 ansatte. Travel Retail Norway er organisert som et aksjeselskap (AS) (sektorkode 2100).

Travel Retail Norway har drevet taxfree- og Travel Value-butikker på Avinors største lufthavner siden 2005. I dag er vi til stede i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Vår viktigste oppgave er å drive ansvarlig salg og eksemplarisk service til reisende på Avinors lufthavner og å skape inntekter til Avinor og samfunnet.

Toppledere:

- CEO: Tore Ove Hov
- Deputy CEO: Haakon Dagestad
- CFO: Adrienn Földesi
- Operational Manager: Marianne Jensen
- Category/Marketing: Marika Dahl
- IT/ WEB: Linda Brenden

Styret:

- Raoul Spanger, styreformann, f. 1961
- Florian Seidel, styremedlem, f. 1977
- Per Christian Voss, styremedlem, f. 1957

- Finn Torstein Dybvik, styremedlem, f. 1973
- Stian Haug, styremedlem (ansattes representant), f. 1981
- Rozina Nazli Nazar, styremedlem (ansattes representant), f. 1974
- Ørjan Vangen, styremedlem (ansattes representant), f. 1966
- Christian Granli-Østmark, varamedlem til styret, f. 1986
- Nina Binderø, varamedlem til styret, f. 1969

Markeder

Travel Retail Norway tilbyr forskjellige produkter og merker i ulike prissegmenter med betydelige besparelser i alle produktkategorier innenfor taxfree. Vi har et bredt spekter av produkter som strekker seg fra parfyme og kosmetikk til vin og brennevin, samt tobakk, konfekt og delikatesser, mote, tilbehør, klokker og smykker. Travel Retail Norway er deleid av Gebr. Heinemann, som opererer i flere deler av verden – og tilbyr mange av de samme produktene.

Integrere ansvarlig forretningsførsel i retningslinjer og styringssystemer

Retningslinjer: Etske retningslinjer

Travel Retail Norways etiske retningslinjer, nedfelt i vår Code of Ethics, dekker forhold knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, i samsvar med de som dekkes av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, ILOs erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet, ILOs kjernekonvensjoner og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

De etiske retningslinjene gjelder både for organisasjonen og alle ansatte, i tillegg til at de etiske retningslinjene for forretningspartnere (Code of Ethics for Business Partners) gjelder for samarbeidspartnere og leverandører som er direkte eller indirekte tilknyttet Travel Retail Norway. Formålet med de to settene med etiske retningslinjer er også å veilede ansatte i Travel Retail Norway og forretningspartnere når de håndterer andre miljømessige, sosiale og juridiske risikoer i deres daglige virksomhet.

Våre etiske retningslinjer og etiske retningslinjer for forretningspartnere bygger på Gebr. Heinemanns etiske retningslinjer. Gebr. Heinemann er Travel Retail Norways viktigste leverandør, og i tillegg en viktig eier. Gebr. Heinemann gir utfyllende retningslinjer som omhandler spesifikke temaer i Gebr. Heinemanns overordnede etiske retningslinjer. Disse retningslinjene bistår ansatte og forretningspartnere med implementering av de etiske retningslinjene for virksomheten og de etiske retningslinjene for forretningspartnere.

Ansvar, mandat og retningslinjer for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er forankret i styret til Travel Retail Norway. Styret gjennomgår og oppdaterer relevante dokumenter jevnlig, mens administrasjonen/ledelsen følger opp det daglige arbeidet.

Styret i Travel Retail Norway har diskutert og vedtatt prosedyren for arbeidet med åpenhetsloven, nye etiske retningslinjer for selskapet og etiske retningslinjer for

forretningspartnere. I disse dokumentene understreker Travel Retail Norway den høye etiske standarden vi ønsker å fremme. Lover og regler må følges, og det er særlig fokus på følgende områder: respekt og integritet, menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, miljøvern, rettførdig konkurranse, antikorrupsjon og interessekonflikter, konfidensialitet og databeskyttelse, dyrevelferd, og en ansvarlig og sikker leverandørkjede.

Rutiner

Nye leverandører og forretningspartnere skal signere etiske retningslinjer for forretningspartnere. Eksisterende leverandører og forretningspartnere signerer de etiske retningslinjene når kontrakten revideres eller fornyes.

Kategorisjef for parfyme og kosmetikk og kategorisjef for alkohol, tobakk og konditorier har ansvar for koordinering og oppfølging av leverandørene, herunder nye og eksisterende kontrakter. Ledere har et særlig ansvar for å fremme etisk atferd i sine avdelinger. De fungerer som rollemodeller og hjelper teammedlemmene med å overholde de etiske retningslinjene i sine daglige aktiviteter.

For å systematisk forebygge og motvirke uregelmessigheter eller potensielle brudd på våre retningslinjer, har Travel Retail Norway etablert en kanal der berørte og observatører av menneskerettighetsbrudd kan rapportere om kritikkverdig atferd eller varsle om bekymringer, både skriftlig og muntlig. Vi behandler varsler om mulige menneskerettighetsbrudd konfidensielt og diskret; vårt compliance-team vil undersøke dem umiddelbart.

I våre etiske retningslinjer beskriver vi rutiner for hvordan ansatte eller eksterne kan varsle dersom de oppdager kritikkverdige forhold i vår virksomhet. Alle ansatte i Travel Retail Norway kan rapportere brudd på våre etiske retningslinjer anonymt gjennom et advokatfirma. Denne kanalen er også tilgjengelig for eksterne parter. I de etiske retningslinjene finner man mer informasjon om dette.

I tillegg har vi interne rutiner og prosesser for hvordan vi håndterer bekymringsmeldinger, varsler og potensielle brudd på retningslinjene våre. Rutinene gjennomgås jevnlig, oppdateres ved behov og kommuniseres til våre ansatte. Videre har vi rutiner for å sikre at vi følger lovkrav og andre regler satt opp av for eksempel Arbeidstilsynet og lignende organer.

I våre etiske retningslinjer for forretningspartnere oppfordrer vi våre forretningspartnere til å etablere rapporteringskanaler, slik at også de kan forhindre og motvirke brudd. Vår største leverandør, Gebr. Heinemann, har rapporteringskanaler for sine ansatte i sine etiske retningslinjer, og bekymringer eller brudd i forhold til deres etiske retningslinjer kan rapporteres til en egen e-postadresse.¹

Dersom vi har forårsaket eller medvirket til negative konsekvenser, vil vi samarbeide for å finne løsninger for gjenoppretting som er i tråd med skadens art og omfang.

¹ Se https://www.gebr-heinemann.de/heu/en/responsibility/code_of_ethics

Aktsomhetsvurdering

Som følge av åpenhetsloven er Travel Retail Norway pålagt å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å identifisere og vurdere potensielle og faktiske negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette omfatter skadevirkninger som Travel Retail Norway enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomheten, produktene eller virksomhetens tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.

Prosess

Aktsomhetsvurderingen er gjennomført av en intern gruppe bestående av viseadministrerende direktør og de to kategorilederne, med bistand fra eksterne konsulenter. Formålet med aktsomhetsvurderingene er å kartlegge, undersøke, forebygge og følge opp faktiske og potensielle negative konsekvenser.

Aktsomhetsvurderingene som er gjennomført for rapporteringsåret 2022 har vært basert på risiko og forholdsmessighet i egen virksomhet, i leverandørkjeden og blant forretningspartnere.

Etter en vurdering av risiko basert på tilknytning, alvorlighetsgrad, sannsynlighet for negative konsekvenser og omfang, har vi funnet at risikoen er større i vår leverandørkjede enn i egen virksomhet.

Travel Retail Norway følger norske lover og regler, og redegjør for vårt arbeid når det gjelder arbeidsforhold, likestilling og andre forhold gjennom vår aktivitets- og redegjørelsesplikt og plikt til å avgi uttalelse om HMS-arbeid. Vi har også et godt forhold til våre fagforeningsrepresentanter. Vi vil derfor fokusere på leverandørkjeden vår.

Leverandørkjede og forretningspartnere

Leverandørkjeden er vurdert i henhold til opprinnelsesland (geografisk risiko), sektorrisiko, produktrisiko og foretaksrisiko.

Omtrent 80-95 % av Travel Retail Norways salgsvolum består av produkter kjøpt gjennom Gebr. Heinemann fra et begrenset antall store, globale virksomheter. Resten av produktene kjøpes gjennom lokale, norske leverandører. Risikovurderingen av leverandørkjeden gjøres derfor i samarbeid med Gebr. Heinemann.

Gebr. Heinemann er dekket av den tyske åpenhetsloven ("Act on Due Diligence Obligations for the Prevention of Human Rights Violations in Supply Chain") som dekker miljørelatert risiko i tillegg til menneskerettighetsrisiko.²

Ettersom Gebr. Heinemann også opererer i det australske markedet, har aktsomhetsvurderinger blitt gjennomført i flere år i henhold til den australske «Modern Slavery Act».

² Se § 2 i tysk lov: https://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/Internationales/act-corporate-due-diligence-obligations-supply-chains.pdf?__blob=publicationFile&v=4

Vurdering av produktrisiko

Gebr. Heinemann gjennomførte en aktsomhetsvurdering av produktrisiko knyttet til hovedkategoriene av varer: brennevin, tobakk, sjokolade, parfyme og kosmetikk i september 2022. Denne vurderingen dekker de samme produktkategoriene som Travel Retail Norway tilbyr. Vurderingen omfatter ikke foretaksrisikoen.

1) Leverandørkjede: Parfyme og kosmetikk

Denne kategorien inkluderer produkter relatert til parfymepleie og kosmetikk, glimmerpartikler, palmeolje, mineralolje og silikoner, papiremballasje, plast og glassemballasje. Blant disse skiller palmeolje seg ut som et produkt med ulike risikofaktorer, særlig når det gjelder arbeidstakerrettigheter. Produkter innen parfyme, hudpleie og kosmetikk er knyttet til flere risikoer for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette omfatter blant annet virkninger på lokalsamfunn, og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

2) Leverandørkjede: Mote, tilbehør, klokker og smykker

Denne leverandørkjeden dekker produkter som tekstiler, bomull, dun, pelsverk, lær, smykker, treleker, papiremballasje og plast. Risikofaktorene inkluderer menneskerettigheter og etiske spørsmål, samt arbeidstakerrettigheter - mer spesifikt helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

3) Leverandørkjede: Brennevin, tobakk, konfekt og delikatesser

Denne leverandørkjeden omfatter produkter som kaffe, te, sjokolade, nøtter, lakris, tobakk, alkoholholdige drikker, papiremballasje, glassprodukter og plastemballasje. Ett område skiller seg ut: arbeidstakerrettigheter (særlig HMS). Landbruket, som er en av de farligste sektorene ifølge Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO), bidrar til risikoen. Menneskerettighetsspørsmål, som ulovlig barnarbeid og moderne slaveri i sjokoladeindustrien, samt forbrukerinteresser og produktsikkerhetsproblemer knyttet til tobakksprodukter, er også notert som risikoer.

Aktsomhetsvurderinger av menneskerettigheter

I tillegg til den tidligere nevnte vurderingen av produktrisiko, har Gebr. Heinemann gjennomført en risikokartlegging av 566 kommersielle og 114 ikke-kommersielle leverandører og forretningspartnere.

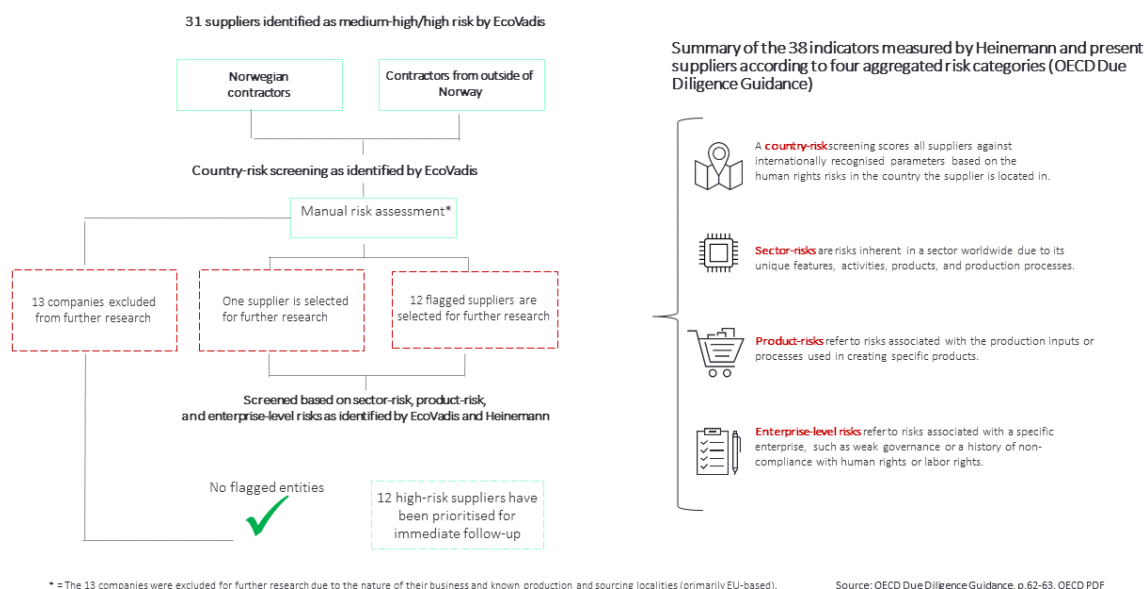
I det første trinnet sorteres leverandører som er underlagt aktsomhetsvurderinger for menneskerettigheter. For å prioritere de mest kritiske leverandørene, forhåndssorteres leverandører som har hovedkontor i et land med en Nasjonal handlingsplan for næringsliv og menneskerettigheter (NAP) på plass, før den faktiske risikovurderingen for menneskerettigheter gjennomføres. Leverandørene basert i et land med NAP forventes å tilfredsstillere regelverket for aktsomhetsvurderinger av menneskerettigheter i sitt land og kontrollere sine underleverandører grundig, på en pålitelig måte.

I det andre trinnet foregår den faktiske risikovurderingen av menneskerettigheter for alle gjenværende leverandører. Risikovurderingen er basert på produktrisiko og opprinnelseslandets risiko for produktet. For å beregne en gjennomsnittskategori, tas det i bruk ni forskjellige menneskerettighetsrelaterte indikatorer. Resultatet er en numerisk verdi mellom 1 og 4 (4 er best). Terskelen skiller kritiske produkter fra mindre kritiske produkter.

Leverandørene som er klassifisert som "kritiske" i vurderingen og topp 20 indirekte leverandører mottar et detaljert egenrederingsskjema som dekker alle aspekter ved leverandørens menneskerettighetsstyringssystem.

Travel Retail Norways aktsomhetsvurderinger av menneskerettigheter

Basert på Gebr. Heinemanns vurdering av produktrisikosektorer og en innledende screening av Travel Retail Norways leverandørliste, en liste bestående av 30+ leverandører av produkter i kategoriene brennevin, tobakk, sjokolade, parfyme og kosmetikk som representerer store og relativt mindre leverandører, ble 12 leverandører valgt ut for mer dyptgående vurderinger av risiko, utført av eksterne konsulenter.

Funn og tiltak

Funn

Vi har ikke oppdaget negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser i vår egen virksomhet.

Vi har heller ikke oppdaget negative konsekvenser eller vesentlig risiko i vår leverandørkjede eller blant våre forretningspartnere.

Vi har oppdaget andre risikoer i vår leverandørkjede, som beskrevet ovenfor, og arbeider for å finne gode tiltak, som vi beskriver under.

Dersom vi har forårsaket eller medvirket til negative konsekvenser, vil vi samarbeide for å finne løsninger for gjenoppretting som er i tråd med skadens art og omfang.

Tiltak

Travel Retail Norway har oppdatert sine etiske retningslinjer og etiske retningslinjer for forretningspartnere, for å gjenspeile våre plikter etter åpenhetsloven. Vi mener dette vil øke fokuset på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både i vår egen virksomhet og blant våre leverandører og forretningspartnere. Vi tror også at de nye etiske retningslinjene vil gjøre det enklere å oppdage og rapportere på potensielle og faktiske brudd på våre retningslinjer.

Travel Retail Norway har også laget en handlingsplan for å sikre at vi følger standardene satt av åpenhetsloven og følger opp vårt arbeid underveis. Handlingsplanen er delt inn i kategorier, med tydelige tiltak for hver kategori.

Vi har tiltak for følgende kategorier:

- Informere ansatte
- Oppfølging av leverandører
- Brudd
- Tiltak for å videreutvikle kvaliteten på risikovurderingen i aktsomhetsvurderingene
- Vurdering
- Opplæring

Eksempler på tiltak i handlingsplanen:

- Inkludere de etiske retningslinjene og varslingsprosessen i onboarding-programmer for ansatte, for å sikre at nyansatte blir informert om prosessene våre og hvordan vi håndterer bekymringer
- Lag en tidslinje for håndtering av klager, for å sikre at berørte interessenter blir møtt med et raskt svar
- Slå sammen systemene til Travel Retail Norway og Gebr. Heinemann, slik at Travel Retail Norway vil få bedre oversikt over aktuelle leverandører fra Gebr. Heinemann

Vi mener handlingsplanen vil gjøre det enklere for oss å sikre at vi etterlever gjeldende regler og standarder, samt å spore og følge opp våre resultater.

Henvendelser om åpenhetsloven

Henvendelser om åpenhetsloven kan sendes til aapenhet@trn.no. Henvendelser vil bli besvart innen tre uker. Administrasjonen vil behandle henvendelsene.

Vedlegg

- Code of Ethics
- Code of Ethics for Business Partners